

SZEMLE

SZINNYEI JÓZSEF EMLÉKEZETE

Életének 86. esztendejében ez év április havának 14. napján elhunyt *Szinnyei József*, a magyar tudományos világ kiemelkedő személyisége, a nagy nyelvtudós, aki az elévülhetetlen tudományos érdemekben tündöklő bibliografus apjával együtt a Szinnyei névnek országos hírt és megbecsülést szerzett. Mint a nyelvtudománynak, különösen az urál-altaji nyelveknek oszlopos és kitűnő művelője, hazánkban iskolát alapított; évtizedeken át a tanítványok hosszú sorát nevelte, nyelvtani munkáiból felszázadon át egész nemzedékek tanultak helyesen magyarul beszélni és írni. Tudományos kutató munkásságát világszerte sok külföldi országban rendkívül nagyra értékelték; neve valósággal dísz és rangot adott szaktudományának, s hogy a magyar nyelvészet az egyik legtekintélyesebb tudománnyá fejlődött, abban kiváló része van Szinnyei József közel hét évtizedes tudományos pályafutásának. Mint egyetemi tanár és szerkesztő, mint akadémiai osztálytitkár és a M. Tud. Akadémia könyvtárosa szüntelen összeköttetésben állt a hazai és külföldi tudományos élettel, s többek között az éppen napjainkban kiteljesedett magyar-finn szellemi kapcsolatok megteremtésének is egyik úttörője volt.

Kötelességünk megemlékezni arról, hogy a fiatal *Szinnyei József* tudományos munkásságának egy rövid, de eredményes időszaka Szakosztályunk évkönyveiben is fel van jegyezve. Egyetemi tanári működését tudvalevőleg a kolozsvári egyetem magyar irodalomtörténeti tanszékén kezdte 1886-ban, s elevenítsük fel, hogy Szakosztályunk 1891. január 25-i közgyűlése őt választotta meg titkárnak a budapesti egyetemre távozott Hegedűs István helyébe. Mivel abban az időben a szakosztályi titkár tisztéhez tartozott a folyóirat szerkesztése, az Erdélyi Múzeum 1891. évfolyama már az ő szerkesztésében jelent meg. Még ő szerkesztette az 1892. évfolyamot s az 1893. évfolyamot a VI. füzetrel bezárólag. Ezelőtt éppen 50 esztendővel az 1893. június 14-iki rendkívüli közgyűlésen vált meg titkári és szerkesztői tisztétől, amikor kolozsvári katedráját a budapesti egyetem urál-altaji tanszékével cserélte fel. A közgyűlésen Széchy Károly meleg szavakkal méltatta Szinnyei József érdemeit, ki a folyóiratot rövid tartamú működése alatt is a tudományos közvéleménytől elismert magas színvonalra emelte, s ezért háláját a közgyűlés jegyzőkönyvben örökítette meg. Vonatkozott ez az lismerés főképen arra, hogy az ő idejében vált a folyóirat évenként átlag 40 ív terjedelemben megjelenő havi folyóirattá, ő állította be először az irodalmi szemle és a különféle rovatát, s ő törölte le a folyóirat címlapjáról az előtte egy évtizedig tíz szóból álló feliratot s visszaszerezte a mai napig változatlanul megmaradt Erdélyi Múzeum címet. Ez a munka jó előkészület volt a Nyelvtudományi Közlemények szerkesztéséhez, amely szintén ő alatta kapta tudományos súlyát s mai napig változatlan tekintélyét.

Szakosztályunk* mindig hálás volt azok iránt, kik tudásukkal és munkájukkal céljait sikerre segítették és előmozdították. Emlékezzünk hálásan Szinnyei Józsefre és őrizzük kegyelettel emlékezetét!

György Lajos

* Elnöki megnyitó a Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály május 5-én tartott szakülésén.